

Handlingsplan för arbete mot våldsbejakande extremism

Antagen av fullmäktige 2016-04-07, § 41 Dnr 2016/0131 KS-3

Innehållsförteckning

Handlingsplan för arbete mot våldsbejakande extremism	3
Bakgrund	3
Våldsbejakande extremism – en definition.....	4
Den autonoma miljön	4
Vit makt miljön	5
Den islamistiskt extremistiska miljön.....	5
Uppdrag för en kommunal handlingsplan	5
Mål med handlingsplanen	6
Nationella samordnarens rekommendationer	6
Samverkan och kunskap i ämnet	7
Vill du läsa mer?	8
Förebygga	8
Vill du läsa mer om lagar och styrdokument?	11
Upptäcka	11
Vägen in i extrema miljöer	12
Fyra vägar in.....	12
Utagerarens väg.....	13
Grubblarens väg.....	13
Familjens väg	13
Kontaktsökarens väg.....	13
Push- och pullfaktorer	13
Pushfaktorer	13
Pullfaktorer	13
Tecken och varningssignaler - gemensamma kännetecken	14
Tidiga tecken vid oro:	14
Tecken vid större oro och identifierad förhöjd risk:	14
Tecken på en tydlig och individinriktad problematik:	15
Vill du läsa mer om lagar och styrdokument?	15

SOLLENTUNA FÖRFATTNINGSSAMLING

Åtgärda.....	15
Vill du läsa mer om lagar och styrdokument?	17
Implementera	17
Övergripande ansvar.....	17
Chefer	17
Varje enskild anställd.....	17
Kommunens arbetsgrupp i arbetet mot våldsbejakande extremism	17
Följa upp.....	17
Vikten av förebyggande arbete.....	18

”Att arbeta mot våldsbejakande extremism är att värna om demokratin i samhället”

”Ingen föds till extremist. Tillsammans kan vi förebygga våldsbejakande extremism. Genom förebyggande arbete stärker vi individen och samhället”

Handlingsplan för arbete mot våldsbejakande extremism

Bakgrund

Regeringen har de senaste åren intensifierat sitt arbete för att värna om demokratin mot våldsbejakande extremism. Sommaren 2014 tillsattes Mona Sahlin som Nationell samordnare och kring detta arbete finns tillgång till ett helt kansli vars uppdrag är att stödja och stärka samverkan både lokalt och nationellt samt att bland annat arbeta med riktade utbildningsinsatser. I februari 2015 kom ett önskemål från Mona Sahlin att samtliga kommuner i Sverige skulle utse kontaktpersoner kring denna fråga och upprätta kommunala handlingsplaner för arbete mot våldsbejakande extremism.

Socialkontoret i Sollentuna fick i uppdrag av kommundirektören att utse kommunens kontaktperson gentemot Nationella samordningskansliet. Sedan februari 2015 innehar preventionssamordnaren från Socialkontorets Förebyggande enhet även denna arbetsuppgift. Sollentuna har också utsett en politisk kontaktperson som är lokala BRÅ:s ordförande.

Våldsbejakande extremism – en definition

Med våldsbejakande extremism avser den Nationella samordnaren de personer och/eller grupper som brukar våld i syfte att främja sina politiska och/eller religiösa ståndpunkter.

Säkerhetspolisen använder våldsbejakande extremism som ett samlingsnamn för icke-demokratiska uttryck där våld och hot används eller förespråkas som ett medel att uppnå politiska mål. Med detta menas att medlen som används för att uppnå politiska mål inskränker andra individers eller grupperns möjligheter att utöva sitt inflytande i samhället vilket utgör ett hot mot demokratin. Begreppet handlar således om personer och grupper som vill skada eller sätta det demokratiska systemet ur spel och som inte drar sig för att använda våld för att nå sina syften. Både material och handlingar kan vara våldsbejakande. Hot om våld, handlingar som uppmanar till våld och andra metoder som syftar till att skrämja exempelvis politiker till tystnad och där den underliggande ideologin kommer från en antidemokratisk tankevärld räknas till våldsbejakande extremism.

I dagsläget finns det enligt säkerhetspolisens bedömningar tre verksamma typer av grupper i våldsbejakande extremistiska miljöer i Sverige: i den autonoma miljön, vit makt miljön och i den våldsbejakande islamistiskt extremistiska miljön. Nedan följer en kortfattad historisk beskrivning av dessa tre miljöer. Texterna är från Regeringens skrivelse 2011/12:44, ”Handlingsplan för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism”.

Den autonoma miljön

Den autonoma miljön har sitt ursprung i de fackliga striderna i 60-talets Italien. I Sverige kan man säga att den autonoma miljön har sitt ursprung i 1980-talets husockupationsrörelser.

Motståndet mot kapitalismen har varit miljöns ideologiska fundament men med tiden, särskilt i och med 1990-talets grova våldsbrott och aktioner mot flyktingförläggningar utvecklades miljön till att även bli en motståndsrörelse mot vit makt miljön.

Förstörelse av egendom anses ideologiskt och moraliskt försvarbart då ägande ses som stöld.

Kamp förs mot sådant som den autonoma miljön identifierar som uttryck för olika former av förtryck såsom sexism, rasism, kommersialism. Mycket energi läggs på att freda det offentliga rummet. Den vänsterautonoma miljön är den ideologiskt motsatta sidan till den högerextrema rörelsen. Individer som ansluter sig till den här gruppen drömmer om ett klasslöst samhälle, underkänner demokratin och tycker att våld är ett legitimt medel för att förändra samhället.

Vit makt miljön

Vit maktmiljön är en subkultur som motiverar främst unga män till hatbrott. Den svenska vit makt-rörelsens influenser, både gällande ideologi, val av sakfrågor och för organiseringsformer har sitt ursprung i skinhead-rörelsen från 80-talets England.

Högerextremister är emot invandring och det mångkulturella samhället. De vill att staten styrs av en stark ledare och inte av en demokratisk ordning. Uppfattningen är att det finns en judisk konspiration som har ett stort inflytande i samhället. På senare år har även islam börjat uppfattas som ett hot mot högerextremister och de kämpar därför mot en upplevd islamisering av samhället. I centrum står kampen mot rasblandning och för den vita rasen mot andra, lägre ansedda raser. Denna kamps måltavlor är inte bara andra raser och kulturer, utan även de makthavare som förordar ett samhälle där raser, kulturer och religioner blandas.

Kampen ses som ett pågående raskrig för den vita rasens överlevnad, där dagens extremister ofta uppfattar sig som soldater. Denna soldatidentitet leder till att de vid eventuell dom till fängelse uppfattas som martyrer och krigsfångar vilket kan resultera i att deras status höjs.

Den islamistiskt extremistiska miljön

I Sverige finns flera personer som deltar i och aktivt stöttar våldsbejakande islamistiska extremism. Flera av dem har rekryterats och radikaliserats i Sverige för att delta i våldshandlingar här eller i andra länder. Rörelsen är till skillnad från vitmaktmiljön och den autonoma miljön inte en ungdomsrörelse. Individerna tenderar att inte hoppa av när de blir äldre. Den islamistiska extremismen är ett begrepp som är problematiskt då ordet liknar för mycket islam vilket leder till religion istället för gärningsman. Det är en ideologi med rötter i idén om islam som angripet av väst och korrumpade muslimska ledare där en kamp måste föras för att försvara islam.

Uppdrag för en kommunal handlingsplan

Sedan maj 2015 finns det en strukturerad organisation i form av styrgrupp och arbetsgrupp för det lokala arbetet i Sollentuna. Styrgruppen har format ett uppdrag för framtagande av en handlingsplan för kommunens arbete mot våldsbejakande extremism.

Syftet med uppdraget är att:

- Kartlägga och ge en lägesbild av situationen i Sollentuna utifrån ett genusperspektiv
- Omvärldsbevaka frågorna kring våldsbejakande extremism
- Skapa en handlingsplan som samordnar kommunens arbete mot våldsbejakande extremism

- Se över former för att förebygga och upptäcka
- Se över vilka insatser som finns vid behov av stöd och hjälp

Förslaget till den föreliggande handlingsplanen har tagits fram av en för ändamålet bildad arbetsgrupp som består av personal i olika befattningar inom barn- och utbildningskontoret, kultur- och fritidskontoret, socialkontoret, utbildnings- och arbetsmarknadskontoret, kommunens säkerhetsenhet, polisen och räddningstjänsten i Sollentuna. Deltagarna i arbetsgruppen har under arbetets gång även behandlat uppkomna frågor i sin egen förvaltning/verksamhet.

Enligt beslut av kommundirektören i Sollentuna ska handlingsplanen för kommunens arbete mot våldsbejakande extremism sammanställas av socialkontoret. Förebyggande enhetens personal har ansvaret för detta. Handlingsplanen skall behandlas av socialnämnden för vidarebefordran till Kommunfullmäktige.

Mål med handlingsplanen

Det övergripande syftet med Sollentunas handlingsplan är att värna om demokratin mot våldsbejakande extremism. Detta förutsätter ett långsiktigt arbete för att öka den demokratiska medvetenheten och insatser för att förebygga uppkomsten av våldsbejakande extremistmiljöer.

Handlingsplanen utgår från den lokala problembilden i Sollentuna kommun. Den har ett förebyggande perspektiv och beskriver hur olika aktörer förväntas agera i olika stadier vid eventuell förekomst av våldsbejakande extremism.

Handlingsplanen utgår från ett genusperspektiv. Med det menas att både män och kvinnor kan ansluta sig till alla former av våldsbejakande extremism.

Den konkreta delen av handlingsplanen är uppdelad i fyra nivåer:

- Förebygga - där bland annat demokratiframjande arbete står i fokus.
- Upptäcka - som betonar kunskapens betydelse för att kunna agera.
- Åtgärda - där stöd till både individer och deras anhöriga står i fokus.
- Implementera – som beskriver hur handlingsplanen görs känd i kommunen.

Nationella samordnarens rekommendationer

Den Nationella samordnaren har format 12 rekommendationer att utgå ifrån när det gäller utformandet av handlingsplaner:

- Kontinuerlig och bred samverkan mellan berörda aktörer, som bidrar till medvetenheten och kunskapen om den lokala lägesbilden, potentiella lösningar och uppföljning.
- Samverkan i befintliga strukturer, med långsiktighet som framgångsfaktor i det förebyggande arbetet.
- Nödvändiga samverkansaktörer. Samverkansgruppen bör således inkludera skola, socialtjänst, fritidsverksamhet, kommunens säkerhetsfunktion, polis och räddningstjänst. Kontakt med Landstinget, bostadsbolag och Länsstyrelsen är också att rekommendera.
- Utgångspunkten är en uppdaterad lägesbild. I detta arbete har Polismyndigheten en central roll.
- Tydlig ansvarsfördelning. Kommunen bör ha en utsedd funktion som ansvarar för arbetet mot våldsbejakande extremism.
- Anhörigas roll som centrala aktörer.
- Kontinuerlig dialog med civilsamhället.
- Involvera även kritiska vänner. Samtal med det civila samhället ska inte bara föras mellan aktörer i samförstånd.
- Arbeta på flera fronter. Inkludera både främjande, förebyggande och motverkande åtgärder mot våldsbejakande extremism. Avsätt resurser för det förebyggande arbetet och konkretisera de åtgärder som ska genomföras.
- Se individerna, inte enbart de ideologier som dessa förespråkar.
- Beakta genusperspektivets betydelse för insatserna.
- Följ upp det förebyggande arbetet kontinuerligt.

Vid upprättandet av Sollentuna kommuns handlingsplan mot våldsbejakande extremism har den Nationella samordnarens rekommendationer beaktats.

Samverkan och kunskap i ämnet

Samverkan mellan olika aktörer och myndigheter är en stark förebyggande faktor. Det är viktigt att denna samverkan fungerar i vardagen och inte bara är något man tillämpar vid akuta lägen. Att ha kunskap om våldsbejakande extremism är viktigt. Genom samverkan kan kunskap om varandras specifika arbetsfält och förebyggande metoder spridas.

Det gäller dock att ha en struktur för hur kunskap ska skaffas och spridas. Kunskap om läget är något som genomgår förändringar hela tiden. Av den anledningen är det viktigt att hålla sig informerad om hur olika våldsbejakande extremistgrupperingar utvecklas, vilka framgångsrika metoder som tas fram och om det aktuella forskningsläget. Det är viktigt att ha en god lokal kunskap för att snabbt kunna reagera om något oförutsett inträffar.

Vill du läsa mer?

www.samordnarenmotextremism.se

Förebygga

På den förebyggande nivån råder ett ”normalläge” där alla samverkansaktörer genom värdegrundande samtal och dialog upprätthåller sunda åsikter om ett öppet, inkluderande samhälle. Detta långsiktiga och kontinuerligt pågående arbete med demokratiutveckling, antirasism och mänskliga rättigheter är grundpelaren, speciellt för alla som arbetar med barn och unga.

Inom den förebyggande nivån mot våldsbejakande extremism handlar det främst om att inhämta kunskaper i ämnet, analysera omvärldsfaktorer samt sprida kunskapen vidare till barn och unga/elever, personal, föräldrar/anhöriga, arbetsplatser, föreningar, samverkansaktörer samt andra involverade.

De aktörer som framförallt omfattas av arbetet är socialkontoret, barn- och utbildningskontoret, utbildnings- och arbetsmarknadskontoret, kommunledningskontoret, kultur- och fritidskontoret, vård- och omsorgskontoret, trafik- och fastighetskontoret, familjecentralerna, Landstingets vårdcentraler, Barn- och ungdomspsykiatri (BUP), vuxenpsykiatri, polisen, räddningstjänsten, olika religiösa samfund, idrotts- och andra föreningar samt bostadsbolagen i Sollentuna.

Det är viktigt att lära sig att tyda tidiga tecken på oro för våldsbejakande extremism - och att vara väl förberedd på att agera om man upptäcker något. Därför handlar det om att identifiera kompetensutvecklingsbehov i kommunen, exempelvis med den aktuella lokala lägesbilden som utgångspunkt.

Arbetets inriktning	Vad ska göras?	Vem ansvarar?	När?
Öka medvetenheten i demokratifrågor bland barn och unga	Utbildning i demokratifrågor till barn och elever i förskola, skola och gymnasium	Förskolechefer, rektorer och personal i förskola samt skola	Enligt gällande läroplan Kontinuerligt

Handlingsplan för arbete mot våldsbejakande extremism

SOLLENTUNA FÖRFATTNINGSSAMLING

Arbeta med ungas delaktighet och demokratifrågor	Göra unga engagerade och delaktiga i sin egen fritid	Arena Satelliten, ungdomsverksamheten samt fritidsgårdarna inom BUK och KFK	pågående
Förebyggande arbete mot våld och kränkningar	Förskolornas och grundskolornas värdegrunds- och antimobbningsarbete Skapa förutsättningar för elever i grundskola och gymnasium där värderingar och olika åsikter kan diskuteras Som en del i arbetet enligt "Sollentuna fritt från våld" medvetandegöra unga om deras värderingar och attityder när det gäller våld och stereotypa könsroller.	Förskolechefer, rektorer och samordningsgruppen för skolornas arbete enligt Olweusmetoden Rektorer Arena Satelliten, fältverksamheten samt fritidsgårdarna inom BUK och KFK	Enligt gällande läroplan Enligt Olweus standard Enligt enheternas likabehandlingsplan Kontinuerligt pågående Kontinuerligt pågående
Kartläggning/ omvärldsbevakning	Inhämtande av information, exempelvis via nyhetsbrev,	Sker via kommunens kontaktperson tfn 08-579 213	Kontinuerligt pågående och vid behov

SOLLENTUNA FÖRFATTNINGSSAMLING

	utbildningar, konferenser samt via Nationella samordnaren	22 samt personal	
	Informationsspridning i kommunen	Skер via kommunens kontaktperson samt personal	Kontinuerligt pågående och vid behov
Mediebevakning	Följa det som skrivs/visas i medier om våldsbejakande extremism	Personal	Kontinuerligt pågående
Fortsatta möten med arbetsgruppen för våldsbejakande extremism	Identifiera utbildnings- och utvecklingsbehov samt planera utbildningssatsningar	Kommunens kontaktperson sammankallar till möten	Två gånger per termin
Kompetensutveckling för personal i frågor som gäller våldsbejakande extremism	Utbildning i form av föreläsningar/workshops där föreläsare bjuds in. Utrymme att lära av varandra genom goda exempel	Kommunens kontaktperson i samarbete med arbetsgruppen för våldsbejakande extremism	Kontinuerligt pågående och vid behov
	Riktad utbildning i tecken och symboler	Se ovanstående	Vid behov
Kompetensutveckling för föräldrar	Generella och riktade insatser	Förskolechefer, rektorer och personal i	Vid efterfrågan av skolorna

		förskola samt skola i samarbete med kommunens kontaktperson och arbetsgruppen för våldsbejakande extremism	
--	--	--	--

Vill du läsa mer om lagar och styrdokument?

Skollagen:

www.skolverket.se/regelverk/skollagen-och-andralagar

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, 2011:

<http://www.skolverket.se/regelverk/laroplaner-1.147973>

Regler för fritidsgårdsverksamhet i Sollentuna kommun

regler-x-for-fritidsgardsvht-hosten-2011-vers-14-3

FN:s barnkonvention:

<https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten>

Upptäcka

På denna nivå finns redan misstankar eller aningar om en gryende och/eller identifierad problematik, eller att man kartlägger detta. Det kan handla om undringar och iakttagelser från en skola, polis eller socialtjänst om en förhöjd risk – eller oroliga anhöriga som söker stöd.

Vid dessa orosituationer är det viktigt att agera skyndsamt. Unga som riskerar att dras in i våldsbejakande extremism kan samtidigt befinna sig i riskzon som tar sig andra uttryck såsom problem hemma, i skolan eller på fritiden.

Alla aktörer, inklusive anhöriga och allmänhet, behöver lära sig att tyda tidiga signaler och veta vart de kan vända sig vid upptäckt. Samordningen för arbetet kräver en tydlig organisatorisk struktur där varje aktör vet hur den ska agera.

Arbetets inriktning	Vad ska göras?	Vem ansvarar?	När?
Kartläggning av förekomsten av	Arbetsgruppen för våldsbejakande	Kommunens kontaktperson	Två gånger

Handlingsplan för arbete mot våldsbejakande extremism

våldsbejakande extremism i Sollentuna	extremism delger varandra den aktuella lägesbilden och vidtar åtgärder vid behov	sammankallar till möten tfn 08-579 213 22	per termin
Situationer där någon har tankar/grubblrier kring våldsbejakande extremism	Bedöms utifrån situationen. Möjliga scenarier: - vidare hänvisning till anhörigtelefonen - kontakt med kommunens kontaktperson för våldsbejakande extremism som sammankallar en expertgrupp med berörda personer i kommunen	Personal och föräldrar Kommunens kontaktperson tfn 08-579 213 22 Polisens tipstelefon tfn: 114 14	Vid behov
Situationer där det finns en större oro för att en person har blivit aktivt våldsbejakande	Kontakt tas med Socialkontorets mottagningsgrupp Samt: se föregående svar	Socialkontorets mottagningsgrupp på avdelningen för barn och unga tfn: 08-579 212 50	Vid behov

Vägen in i extrema miljöer

Radikaliseringsprocessen har stora likheter oavsett vilken av de olika våldsbejakande miljöerna vi pratar om. Ofta handlar det om unga pojkar som av olika skäl lockas in i organisationerna. Orsakerna kan ligga i ett ideologiskt intresse där man väljer ett våldsbejakande uttryckssätt eller att personen attraheras av miljön kring dessa grupper. Det saknas ännu forskning för att helt kunna veta varför just vissa dras till extremistiska rörelser.

Fyra vägar in

En schematisk bild som BRÅ och Säkerhetspolisen tagit fram. Dessa ”fyra vägar in” kan dock fungera som vägledning.

Utagerarens väg

Kännetecknas ofta av en person med problemfylld bakgrund. Det kan handla om missbruk, krigstrauma eller kriminalitet. Det är ofta en manlig, ung person som aktivt söker spänning och lockas av den våldsamma miljön.

Grubblarens väg

Denna person söker svar på frågor om livet. Ingången är sällan våldsam utan vägen till extremism går via ideologiska studier. Denna personlighet kan till en början vara lugn och tillbakadragen.

Familjens väg

Här lämnas åsiktsvärlden från en generation till en annan. Familjemedlemmar eller andra närstående har själva extrema åsikter eller godkänner de ställningstagande som görs. För det mesta kommer dessa från familjer med ingen eller liten kontakt med personer av andra livsåskådningar.

Kontaktsökarens väg

För kontaktsökaren är det gemenskap och närhet som är det typiska. Det kan handla om slump vilken typ av organisation man hamnar i. Ofta är extrema organisationer duktiga på att locka till sig sökaren genom att erbjuda samhörighet och en gemensam fiende.

Push- och pullfaktorer

Trots att grupperna skiljer sig stort från varandra så finns det stora likheter i vad som lockar personer in i extrema miljöer. Ofta handlar det om känslomässiga orsaker – man pratar om push- och pullfaktorer. Pushfaktorer är det som genom yttre påverkan styr en individ mot våldsbejakande miljöer. Pullfaktorer lockar till en radikaliserings.

Pushfaktorer kan handla om:

- Upplevelser av utanförskap
- Identitetssökande
- Spänningssökande
- Låg självkänsla
- Starkt samhällsengagemang
- Globala orättvisor
- Upplevda besvikelser kring demokrati och samhälle

Pullfaktorer kan handla om:

- Känsla av makt och kontroll
- Status av att vara någon
- Social gemenskap
- Övertygelse om att handla rätt
- Trygghet och känslan av att ha hittat hem

Man behöver hålla i minnet att det alltid kan finnas andra orsaker, men en kombination av dessa finns ofta med när man utreder en persons engagemang i en extrem organisation.

Tecken och varningssignaler - gemensamma kännetecken

Våldsbejakande politisk eller islamistisk extremism utgår ofta från en svartvit och konspiratorisk världsbild. Ett gemensamt drag är ett ”vi och de”-perspektiv där den egna ideologiska tillhörigheten framställs som god och de andra utmålas som mindre värda eller som fiender. Konflikten med det omgivande samhället och förhållandet av våld är centralt.

Avhumanisering av meningsmotståndare möjliggör våld, trakasserier och hot mot enskilda individer på grund av till exempel deras politiska eller religiösa övertygelse, etniska tillhörighet, sexuella läggning, könsidentitet eller könsuttryck och mot företrädare för samhället, som politiker, poliser och andra myndighetsföreträdare. De våldsbejakande extremistiska grupperna använder ofta krigsmetaforer (bilder, liknelser) för att förstärka motivationen att angripa motståndare.

Med krigsmetaforer kommer också ett glorifierande av dem som begår olika brott. Individer som begår ideologiskt motiverade brott kan ses som hjältar inom sin grupp och även få en hög social status i skolan, på fritidsgården eller i bostadsområdet. Vissa specifika manliga ideal kan hyllas. Inom högerextremistiska grupper och islamistisk extremism finns exempelvis material som anspelar på en manlig gemenskap och manliga ideal om styrka och mod. Även inom vänsterextremistiska grupper finns bland vissa individer en hyllning av aggressiv maskulinitet.

Tidiga tecken vid oro:

- Personer man möter ger uttryck för oro och en känsla av otrygghet
- Tilliten brister mellan människor i kommunen
- Det dyker upp klotter, klistermärken eller annat som riktar sig mot grupper i samhället
- Det finns grupper som känner sig diskriminerade
- Individer eller grupper står utanför den sociala samhörigheten

Tecken vid större oro och identifierad förhöjd risk:

- Unga signalerar åsikter och budskap genom våldsbejakande symboler och märken
- Personer ger uttryck för hat mot bestämda grupper
- Det finns gängbildningar och sammankomster som kan kopplas till extrema organisationer
- Mobbning och trakasserier ökar
- Skadegörelse och klotter tilltar

Tecken på en tydlig och individinriktad problematik:

Personer med ett riskbeteende har redan eller löper stor risk att begå våldshandlingar som går att koppla till ideologier eller åsikter.

- Personen tillbringar mycket tid med att studera hemsidor, böcker och filmer med ett tydligt extremistiskt budskap
- Personen är inblandad i tydliga händelser med inslag av våld eller upplopp grundade i - extrema åsikter
- Personen uppträder med tydliga märken och symboler som står för en extrem ideologi
- Personen är inblandad i annan kriminalitet som kan kopplas till extrema åsikter.

Vill du läsa mer om lagar och styrdokument?

Socialtjänstlagen:

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Socialtjanstlag-2001453_sfs-2001-453/

Åtgärda

Vid åtgärdsnivån finns en konstaterad, tydlig och individinriktad problematik. Det handlar om personer med ett uttalat riskbeteende som redan har, eller som löper stor risk att begå våldshandlingar eller annan kriminell verksamhet som går att koppla till personens våldsbejakande ideologi. Vid misstanke om att någon person deltar eller deltagit i våldsbejakande extremistgrupperingar ska det finnas åtgärder att tillgå. Ett samlat individinriktat stöd och samverkan mellan personal från olika yrkesgrupper behövs i detta skede.

En särskild handlingsplan ska upprättas för socialkontorets interna arbete och för arbetet som sker mellan socialkontoret, säkerhetsenheten och polisen. Den sistnämnda sker delvis på en annan nivå och har också rikets säkerhet i sikte.

Inriktning	Vad ska göras?	Vem ansvarar?	När?
Anhörigstöd när en person blivit aktivt våldsbejakande	Information om den nationella hjälplinjen för oroliga föräldrar och vuxna	Röda korset tfn: 020-100 200	Vid behov

SOLLENTUNA FÖRFATTNINGSSAMLING

När en person är i behov av stöd från socialtjänsten eller när en anmälan enligt Socialtjänstlagen 11kap1§ behöver göras (anmälan om oro för barn och unga)	Kontakt tas med Socialkontorets mottagningsgrupp	Socialkontorets mottagningsgrupp på avdelningen för barn och unga tfn: 08-579 212 50	Vid behov
När en person är i behov av psykiatriskt stöd	Kontakt med psykiatrin	Barn- och ungdomspsykiatrin när en person är under 18 år Järva vuxenpsykiatri när en person är över 18 år tfn: 08-123 384 25	Vid behov Vid behov
Avhopparstöd när en person vill lämna en våldsbejakande extremistisk gruppering	Information om avhopparstöd	Nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism är ansvarig för framtagande av förslag på avhopparverksamhet. För mer information kontakta kommunens kontaktperson tfn 08-579 213 22	Vid behov

Vill du läsa mer om lagar och styrdokument?

Socialtjänstlagen:

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Socialtjanstlag-2001453_sfs-2001-453/

Hälso- och sjukvårdslagen:

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Halso--och-sjukvardslag-1982_sfs-1982-763/

Implementera

Övergripande ansvar

För att säkerställa ett aktivt arbete mot våldsbejakande extremism är det viktigt att det finns en tydlig, uttalad ansvarsdelning. På detta sätt kan man föra vidare information till rätt person på rätt nivå.

Varje förvaltning uppmanas att forma en implementeringsplan (intern kommunikationsplan) för den egna förvaltningens arbete.

Chefer är skyldiga att känna till handlingsplanens innehåll samt informera sin avdelning/enhet om handlingsplanens intentioner. De är också skyldiga att föra vidare om man får vetskap om något som väcker oro som kan kopplas till våldsbejakande extremism.

Varje enskild anställd har ett eget ansvar att hålla sig informerad om handlingsplanens intentioner och om vilket ansvar de har. De är också skyldiga att föra vidare om man får vetskap om något som väcker oro som kan kopplas till våldsbejakande extremism.

Kommunens arbetsgrupp i arbetet mot våldsbejakande extremism fortsätter att kartlägga situationen i kommunen, omvärldsbevaka vad som händer kring frågan nationellt och internationellt samt verka för att personalen får kompetensutveckling i det aktuella ämnet. Ett gott samarbete med civilsamhället har också hög prioritet.

Följa upp

En översyn av handlingsplanen för arbete mot våldsbejakande extremism görs årligen och en revidering sker vid behov. Ansvaret för detta ligger på Socialnämnden.

Kommunens arbete enligt handlingsplanen följs upp återkommande genom presentation i den Politiska ledningsgruppen för förebyggande frågor. Återrapportering sker därefter även till BRÅ.

Vikten av förebyggande arbete

Det långsiktigt förebyggande arbetet bygger på en konkret och kontinuerlig samverkan med olika aktörer som i sin yrkesutövning kommer i kontakt med barn och ungdomar, i många fall även med unga vuxna. Viktiga forum i detta sammanhang är de olika samverkansgrupperna som finns i kommunen.